

OTSUS

10.06.2016 nr 5.1-5/16-023

Koondumisele nr 15/2016 Leonhard Weiss Energy AS ja AS ELWO osa loa andmine

Koondumine

Leonhard Weiss Energy AS (edaspidi LWE) volitatud esindaja esitas 24.05.2016 Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt vastavalt 24.05.2016 LWE ja AS ELWO vahel sõlmitud vara müügilepingule omandab LWE AS-ilt ELWO vara, õigused, kohustused, lepingud ja töötajad, mille abil AS ELWO osutab ja teostab elektrivõrkude ehituse ja projekteerimise teenuseid, elektritöid, tänavavalgustuse hooldust, elektripaigaldiste käitlemist ja mõõtmisteenuseid. Tehingu tulemusel saavutab LWE valitseva mõju AS ELWO osa üle konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses ning tegemist on koondumisega KonkS § 19 lg 1 p 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 25.05.2016 ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teate väljaandes Ametlikud Teadaanded. Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

Koondumise osalised

KonkS § 20 punkti 2 järgi on koondumise osaliseks füüsiline isik või ettevõtja, kes omandab valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle.

KonkS § 20 punkti 4 järgi on koondumise osaliseks ettevõtja, kelle üle või kelle osa üle omandatakse valitsev mõju.

Seega on koondumise osalisteks LWE ja AS ELWO.

LWE kuulub Leonhard Weiss kontserni, mille emaettevõtjaks on Saksa perefirma Leonhard Weiss GmbH & Co.KG. Leonhard Weiss kontserni tegevus Eestis toimub läbi valdusühingu Leonhard Weiss Baltic Holding OÜ. Leonhard Weiss Baltic Holding OÜ-l on Eestis kolm tütarettevõtjat: Leonhard Weiss Viater Ehitus AS, Leonhard Weiss RTE AS ja LWE.

LWE põhitegevuseks on elektrivõrkude projekteerimine, ehitamine ja hooldus. Teiste Leonhard Weiss kontserni kuuluvate ettevõtjate, Leonhard Weiss Viater Ehitus AS ja Leonhard Weiss RTE AS, põhitegevusalad Eestis on raudteede- ja teedeehitus, üldehitus ning insenerajatiste ehitus.

AS ELWO omanikeks on kolm füüsilist isikut: K.M. (i.k [...]), M.S. (i.k [...]) ja M. V. (i.k [...]). AS ELWO põhitegevusaladeks on elektrivõrkude projekteerimine, ehitus ja hooldus, tänavavalgustuse hooldus, elektritööd, elektripaigaldiste käitlemine ja mõõtmisteenused.

Õiguslik hinnang

Koondumise kontrolli kohaldamine

KonKS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 000 000 eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 2 000 000 eurot.

Koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käive Eestis oli kokku üle 6 000 000 euro ja koondumise osaliste käibed Eestis ületasid kummalgi 2 000 000 eurot, mistõttu kuulub koondumine KonKS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

Kaubaturud

KonKS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006 määruse nr 69 Koondumise teate esitamise juhendi (edaspidi *Juhend*) § 8 lg 3 punkti 1 kohaselt on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat ja koondumine tekitab vähemalt 15% ühise turuosa.

Koondumise osaliste äritegevus kattub side- ja elektrivõrkude projekteerimise, ehituse ja hoolduse valdkonnas. LWE tegeleb nii madal-, kesk- kui kõrgepingevõrkude projekteerimise, ehitamise ja hooldamisega. AS ELWO põhitegevus (osakaaluga ca [...]%) käibest) on seotud madal- ja keskpinge võrkudega. Kõrgepingevõrkudega AS ELWO ei tegele. Seega kattuvad koondumise osaliste äritegevused peamiselt madal- ja keskpinge võrkude osas.

Vastavalt koondumise teates kirjeldatule toimub elektrivõrkude projekteerimine ja ehitus tavaliselt koos. Samuti on iseloomulik, et nii ehitus- kui hooldustöid teostavad elektrivõrkude osas ühed ja samad ettevõtjad. Eeltoodu tuleneb sellest, et oskusteave, töövahendid ja töötajad, mis on vajalikud vastavateks töödeks, suures osas kattuvad. Seetõttu on koondumise osalised arvamusel, et elektrivõrkude projekteerimise, ehitamise ja hoolduse teenused asuvad samal kaubaturul. Sellist kaubaturu määratluse põhimõtet toetab ka Konkurentsiameti varasem praktika.¹

¹ 23.10.2008 otsus nr 5.1-5/08-039KO - Eltel Networks AS ja AS Siemens Electroservices;
16.07.2014 otsus nr 5.1-5/14-019 - Leonhard Weiss Baltic Holding OÜ / Eesti Energia Võrguehitus AS

Kuigi mõlema koondumise osalise tegevustes on vähesel määral kokkupuude ka sideliinidega, on vastavate tegevuste osakaal nende igapäevategevuses väike. LWE ja AS ELWO põhitegevus on seotud elektrivõrkudega, mistõttu moodustavad sideliinidega seotud tööd üksnes ligikaudu [...]% nende käibest. Sideliinidega seonduvate tööde teostamine on koondumise osalistel juhuslikku laadi, sest nendega puutuvad koondumise osalised kokku elektrivõrkude projekteerimise ja ehituse raames. Eraldi tegevusalana ei paku sidevõrkude projekteerimise, ehitamise ega hooldamise teenuseid kumbki koondumise osalistest. Seetõttu ei hinda Konkurentsiamet antud koondumise mõju sidevõrkude projekteerimisele, ehitamisele ja hooldusele.

Võttes arvesse, et käesolev koondumine ei mõjuta oluliselt konkurentsiolukorda, ei ole kaubaturgude täpne piiritlemine vajalik. Konkurentsiamet hindab antud juhul koondumise mõju elektrivõrkude projekteerimisele, ehitamisele ja hooldusele Eestis.

Hinnang koondumisele

KonkS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

KonkS § 13 lg 1 järgi omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi olemasolu eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevale ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Koondumise teate kohaselt on elektrivõrkude projekteerimise, ehitamise ja hoolduse kaubaturg väga fragmenteeritud ning Eestis on sarnaseid ettevõtjaid üle 60. Koondumise teate esitaja hinnangul on kaubaturu eeldatav rahaline maht vahemikus 150 – 200 miljonit eurot. Võttes aluseks seda kaubaturu kogumahtu ning koondumise osaliste ja koondumise teates märgitud suuremate konkurentide 2014. aasta vastavaid müügitulusid on ettevõtjate ligikaudsed turuosade vahemikud järgmised:

ETTEVÕTJA	MÜÜGITULU (MILJ. EUR)	TURUOSA
AS Empower	31	16% - 21%
LWE	22	11% - 15%
AS ELWO	2,8	1% - 2%
Koondumise osalised kokku	24,8	12% - 17%
Eltel Networks AS	14,5	7% - 10%
KH Energia-Konsult AS	14	7% - 9%
Merko Infra AS	12	6% - 8%
Elektritsentrum AS	9,4	5% - 6%
E-Service AS	7	4% - 5%

Käesoleva koondumisega kaubaturu struktuur oluliselt ei muutu. Müügitulude võrdluses konkurentidega säilitab LWE teise positsiooni ning kaubaturule jääb tegutsema endiselt palju ettevõtjaid.

Arvestades koondumise osaliste turuosasid ning koondumisega kaasnevat vähest muutust kaubaturu struktuuris, leiab Konkurentsiamet, et koondumine ei mõjuta oluliselt konkurentsiolukorda elektrivõrkude projekteerimisel, ehitamisel ja hooldusel Eestis.

Koondumine ei tekita ega tugevda turgu valitsevat seisundit KonkS § 13 lg 1 tähenduses ning koondumisega ei kaasne KonkS § 22 lõikes 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1

otsustan:

anda luba Leonhard Weiss Energy AS ja AS ELWO osa koondumisele.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

KonkS § 27 lg 6¹ kohaselt peavad koondumise osalised koondumise jõustama kuue kuu jooksul koondumiseks loa andmise otsuse kehtima hakkamisest arvates. Konkurentsiamet võib koondumise osalise põhjendatud taotluse alusel seda tähtaega ühe korra pikendada kuni ühe aastani.

/allkirjastatud digitaalselt/

Märt Ots
Peadirektor

Konkurentsiameti 10.06.2016 otsuse nr 5.1-5/16-023 ära kiri on samane originaaliga. Ära kirjast on välja jäetud ärisaladused, vastavad kohad on tekstis tähistatud nurksulgudega.

/Veiko Ilves/ 21.06.2016